Sygn. akt: I C 792/19

WYROK ZAOCZNY
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2019 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Sylwia Piasecka
Protokolant:	sekretarz sądowy Karolina Ziółkowska

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2019 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z powództwa (...) S.A. z siedzibą w B.

przeciwko D. G. (1)

o zapłatę

oddala powództwo

Pobrano opłatę kancelaryjną

w kwocie zł – w znakach

opłaty sądowej naklejonych

na wniosku.

Sygn. akt I C 792/19

UZASADNIENIE

Powód – (...) S.A. z siedzibą w B., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, wniósł o zasądzenie od pozwanej D. G. (2) kwoty 6.653,37 złotych wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 28 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazał, że przez podpisanie weksla dnia 18 lipca 2018 roku pozwana zobowiązała się do zapłaty w dniu 27 lipca 2019 roku kwoty wskazanej na wekslu w wysokości 6.653,37 złotych. Dlatego w dniu 27 czerwca 2019 roku powód wezwał pozwaną do wykupu weksla, jednak pozwana nie dokonała żadnej wpłaty.

Weksel został wystawiony przez pozwanego na zabezpieczenie zwrotu zadłużenia z tytułu pożyczki udzielonej przez powoda na podstawie umowy pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 18 lipca 2018 roku. Na dochodzoną pozwem kwotę

składa się suma pozostałych do zapłaty rat pożyczki oraz należne maksymalne odsetki za opóźnienie liczone zgodnie z art. 481 § 2^1 kc za każdy dzień opóźnienia w płatności każdej z rat.

Pozwana – D. G. (1) nie stawiła się na termin rozprawy, nie zajęła stanowiska w sprawie i nie wniosła o przeprowadzenie rozprawy pod jej nieobecność.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 lipca 2018 roku pozwana D. G. (1) zawarła z powodem (...) S.A. z siedzibą w B. umowę pożyczki gotówkowej nr (...). Celem zabezpieczenia spłaty zobowiązania pozwana w dniu 18 lipca 2018 roku podpisała weksel sola „nie na zlecenie", w którym zobowiązała się do spłaty kwoty 6.653,37 złotych w dniu 27 lipca 2019 roku oraz deklarację wekslową wystawcy weksla na zabezpieczenie zwrotu całego zadłużenia z tytułu umowy pożyczki, na które składają się całkowita kwota do zapłaty 9.060,00 złotych oraz należne maksymalne odsetki za opóźnienie.

Ze względu na poważne naruszenie postanowień przedmiotowej umowy polegające na niepłaceniu zobowiązań umownych zgodnie z ustalonym kalendarzem spłat do w/w pożyczki powód wypowiedział umowę pożyczki z zachowaniem terminu 30 dni i jednocześnie wezwał pozwaną do wykupu weksla w ciągu 30 dni pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Dług na dzień 27 czerwca 2019 roku wynosił 6.653,37 złotych, który obejmował kwotę niespłaconej pożyczki w wysokości 6.638,25 złotych oraz umowne odsetki z tytułu braku spłaty rat w terminie za każdy dzień zwłoki w wysokości 15,12 złotych.

przyznane, nadto dowód: deklaracja wekslowa z dnia 18 lipca 2018 roku k. 7, dowód z innych wniosków dowodowych: wypowiedzenie umowy pożyczki z wezwaniem do wykupu weksla k. 6, weksel k. 5.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, mimo że strona pozwana D. G. (1) nie stawiła się na termin rozprawy, nie zajęła stanowiska w sprawie i nie wniosła o przeprowadzenie rozprawy pod jej nieobecność. Uzasadniało to zatem, stosownie do treści art. 339§2 kpc, uwzględnienie podstawy faktycznej powoda i w konsekwencji wydanie wyroku zaocznego. Podkreślić przy tym jednak należy, że wydanie wyroku zaocznego może nastąpić tylko wówczas, gdy Sąd rozpoznający sprawę, nie ma żadnych uzasadnionych wątpliwości co do prawdziwości twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie. Niezależnie bowiem od ustalenia podstawy faktycznej Sąd jest zawsze zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny natomiast wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwa, gdyż w tym zakresie nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 kpc (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 roku, III CRN 30/72, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1973, III CRN 59/73). Dlatego też obowiązkiem strony powodowej jest dołączenie do pozwu dowodów, które umożliwią Sądowi weryfikacje twierdzeń pozwu pod kątem spełnienia przesłanek z art. 339 kpc. Brak bowiem jakichkolwiek dokumentów powoduje, że przytoczone okoliczności budzą wątpliwości co skutkuje oddaleniem powództwa - nawet przy biernej postawnie strony pozwanej - gdyż nie jest możliwym przyjęcie za prawdziwych twierdzeń pozwu. Tym bardziej, że z treści art. 3 k.p.c. wynika obowiązek stron i ich pełnomocników do przedstawiania dowodów istotnych w sprawie.

Należy również podkreślić, że zgodnie z treścią art. 6 kc, to na stronie powodowej spoczywa obowiązek udowodnienia zarówno zasadność, jak i wysokość określonej wierzytelności. Ciężar udowodnienia spoczywa bowiem na osobie, która z faktu tego wywodzi określone dla siebie skutki prawne, tym bardziej, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów i spełnia przy tym dwie zasadnicze funkcje. Po pierwsze dynamizuje postępowanie dowodowe w systemie obowiązywania zasady sporności (kontradyktoryjności) w procesie, po drugie określa wynik merytoryczny sporu (sprawy) w sytuacji krytycznej, gdy strona nie udowodni faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. K. Piasecki, Kodeks cywilny. Księga pierwsza. Część ogólna. Komentarz, Zakamycze, 2003 r.). Oznacza to zatem, że Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego

dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Ponadto, zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa, obowiązek wskazania dowodów potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29), ponieważ Sąd został wyposażony jedynie w uprawnienie, a nie obowiązek, dopuszczenia dalszych jeszcze, nie wskazanych przez żadną ze stron, dowodów, kierując się przy tym własną oceną, czy zebrany w sprawie materiał jest - czy też nie jest - dostateczny do jej rozstrzygnięcia (art. 316 § 1 in principio k.p.c.). Dlatego też Sąd powinien korzystać z przewidzianego w art. 232 zd. 2 k.p.c. uprawnienia powściągliwie i z umiarem, pamiętając, że taka inicjatywa należy przede wszystkim do samych stron i że cały rozpoznawany spór jest ich sprawą, a nie sądu. Podkreślić również należy, że zasada kontradyktoryjności winna być całkowicie zachowana zwłaszcza wówczas, gdy strony korzystają z pomocy profesjonalnych pełnomocników.

W przedmiotowej sprawie powód, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, wywodził swoje roszczenie wobec pozwanej z umowy pożyczki z dnia 18 lipca 2018 roku nr (...).

Zgodnie z treścią art. 720 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem. Z kolei w myśl art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2014 roku, poz. 1497 ze zm.) przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550,00 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, przy czym za umowę o kredyt konsumencki uważa się między innymi umowę pożyczki.

Przy umowie pożyczki, głównymi świadczeniami stron są, po stronie pożyczkodawcy udostępnienie określonych środków finansowych do korzystania na określony okres czasu, a ze strony pożyczkobiorcy, zwrot tych środków. Umowa pożyczki została przy tym ukształtowania w kodeksie cywilnym w taki sposób, że co do zasady może być zarówno umową odpłatną, jak i nieodpłatną. W przypadku zawarcia przez strony odpłatnej umowy pożyczki, wynagrodzenie pożyczkodawcy winno być wyraźnie określone w umowie.

Zatem, w procesie związanym z wykonaniem umowy pożyczki powód jest zobowiązany udowodnić, że strony zawarły umowę tej kategorii, a także, że przeniósł na własność biorącego pożyczkę określoną w umowie ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku. Biorący pożyczkę powinien zaś wykazać wykonanie swego świadczenia w postaci zwrotu tej samej ilości pieniędzy albo tej samej ilości rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości, przy czym obie strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

W niniejszej sprawie powód - celem wykazania zasadności i wysokości dochodzonego roszczenia - przedłożył weksel „nie na zlecenie" wystawiony w dniu 18 lipca 2019 roku i podpisany przez pozwaną, który miał zabezpieczyć spłatę zadłużenia w wysokości wskazanej na wekslu, a mianowicie kwotę 6.653,37 złotych płatną dnia 27 lipca 2019 roku, deklarację wekslową wystawcy weksla, z której wynikało, że całe zadłużenie z tytułu przedmiotowej pożyczki wynosi kwotę 9.060,00 złotych i należne odsetki maksymalne za opóźnienie oraz wypowiedzenie umowy pożyczki z wezwaniem do wykupu weksla, z którego wynikała, że na dzień 27 czerwca 2019 roku zadłużenie pozwanej wobec powoda wynosi kwotę 6.653,37 złotych i obejmuje kwotę niespłaconej pożyczki w wysokości 6.638,25 złotych oraz umowne odsetki z tytułu braku spłaty rat w terminie za każdy dzień zwłoki w wysokości 15,12 złotych.

Z powyższego wynika zatem, że przedmiotem powództwa było roszczenie wekslowe wynikające z umowy pożyczki, która została zawarta przez pozwaną występującą jako konsument.

Zgodnie z prawem unijnym TSUE, Sąd ma obowiązek zbadać czy w umowach z konsumentami nie występują niedozwolone klauzule umowne lub inne postanowienia naruszające prawa konsumentów, jak również czy postanowienia uzgodnione między stronami mają nieuczciwy charakter, zwłaszcza gdy sąd krajowy ma poważne wątpliwości co do zasadności roszczenia opartego na wekslu własnym, który służy zabezpieczeniu wierzytelności wynikającej z umowy kredytu konsumenckiego, w szczególności gdy ten weksel własny początkowo został wystawiony

przez wystawcę jako weksel in blanco, a następnie uzupełniony przez remitenta. Wówczas może on zażądać od przedsiębiorcy przedstawienia pisemnego zapisu tych postanowień, tak aby móc zapewnić poszanowanie praw konsumentów wynikających z tych dyrektyw (por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 13 września 2018 roku, C-176/17, wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 listopada 2019 roku, C-419/18).

Niewątpliwym bowiem jest, że aby skutecznie dochodzić roszczenia z weksla będącego pierwotnie wekslem in blanco stanowiącym zabezpieczenie innych roszczeń między stronami, konieczne jest przedłożenie zarówno weksla oraz wykazanie, że między stronami istniało porozumienie (deklaracja – umowa - wekslowa), upoważniające stronę otrzymującą weksel do jego wypełnienia i określające warunki dokonania tej czynności. Zatem powód jako strona stosunku podstawowego, winien przestawić deklarację wekslową i wskazać na okoliczności decydujące o jego wypełnieniu zgodnie z zawartą deklaracją. Abstrakcyjność zobowiązania z weksla in blanco między stromi stosunku podstawowego ma bowiem osłabiony charakter i uwzględnia funkcję tego weksla jako formy zabezpieczenia roszczenia ze stosunku podstawowego. Konsekwencje z tego płynące winny być przy tym przestrzegane szczególnie, gdy stroną stosunku podstawowego dającą zabezpieczenie jest konsument.

W przedmiotowej sprawie istotnym jest, że w niniejszej sprawie powód był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata i wniósł pozew o wydanie nakazu zapłaty w postepowaniu nakazowym na podstawie art. 485 § 2 k.p.c. Jednakże w dniu 30 sierpnia 2019 roku przewodniczący stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, w związku z czym sprawę skierowano do postępowania zwykłego (por. k. 18). Wobec powyższego już wówczas strona uzyskała informację, że twierdzenia strony zawarte w pozwie jak i dowody nie stanowią podstawy – zdaniem Sądu - do wydania nakazu zapłaty. Zatem powinna ona zaoferować taki materiał dowodowy aby Sąd nie miał żadnych wątpliwości, zarówno co do zasadności, jak i wysokości dochodzonego roszczenia zwłaszcza, że była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika. Natomiast powód poza wymienionymi dowodami i innymi środkami dowodowymi w postaci dokumentów i kserokopii dokumentów, które załączył do pozwu, nie przedstawił innego materiału dowodowego, jak również nie uczestniczył aktywnie w procesie.

W niniejszej sprawie niewątpliwym jest, że pozwana – D. G. (1) posiada status konsumenta w rozumieniu art. 22^1 k.c., zaś powódka jest podmiotem zawodowo trudniącym się udzielaniem kredytów konsumenckich, a przedmiotem powództwa roszczenie wekslowe wynikające z umowy pożyczki, która została zawarta przez pozwaną występującą jako konsument.

Wobec powyższego, przedstawiony w przedmiotowej sprawie przez powoda weksel, stanowił podstawę dochodzonego przez niego roszczenia i miał zabezpieczyć umowę pożyczki, do której zastosowanie miały również przepisy ustawy z 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, w szczególności art. 41 tejże ustawy. Zgodnie z ust. 1 cyt. przepisu weksel lub czek konsumenta wręczony kredytodawcy w celu spełnienia lub zabezpieczenia świadczenia wynikającego z umowy o kredyt konsumencki powinien zawierać klauzulę „nie na zlecenie" lub inną równoznaczną. Z kolei w ust. 2 przewidziano, że w razie przyjęcia przez kredytodawcę weksla lub czeku niezawierającego klauzuli „nie na zlecenie" i przeniesienia takiego weksla lub czeku na inną osobę, kredytodawca jest zobowiązany do naprawienia poniesionej przez konsumenta szkody przez zapłatę weksla lub czeku. Natomiast w art. 10 prawa wekslowego znalazł się zapis, że jeżeli weksel niezupełny w chwili wystawienia uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa (por. Agnieszka Lisak „Prawo wekslowe: ile zostało weksla w wekslu"– publ. 27 września 2015 roku).

Z powyższego wynika zatem, że nie dotyczy to wierzyciela, któremu weksel wręczono i tylko w stosunku do niego podnosić można wszelkie zarzuty, np. braku zobowiązania, jego wygaśnięcia, wadliwego spełnienia świadczenia wzajemnego, zawyżenia kwoty żądania itp. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia z dnia 22 października 2014 roku, z dnia 23 października 2008 roku, sygn. II CSK 657/13, sygn. V CSK 71/08, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 lutego 2014 roku, sygn. I ACa 1083/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 9 października 2013 roku, sygn. I ACa 394/13). Istotnym jest również, że zobowiązanie z weksla staje się abstrakcyjne dopiero wtedy, gdy zostanie

on puszczony w obieg i nabędzie go osoba trzecia działająca w dobrej wierze. Wobec niej nie będzie można faktycznie podnosić przed sądem zarzutów dotyczących stosunku prawnego będącego podstawą wystawienia weksla.

Dlatego też, ze względu na treść art. 41 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim i art. 10 prawa wekslowego, weksel zabezpieczający kredyt konsumencki, nie może być źródłem zobowiązania abstrakcyjnego (nie może być indosowany), a zatem powód winien wskazać dowody na istnienie i wysokość zobowiązania wekslowego zgodnie z ogólnymi regułami dowodzenia określonymi w art. 6 k.c.

Przedłożony przez powoda w niniejszej sprawie weksel jest sola wekslem, czyli wekslem własnym, co oznacza, że jego wystawca jest jednocześnie jego akceptantem. Innymi słowy jest to papier wartościowy, którego wystawca zobowiązuje samego siebie do bezwarunkowego zapłacenia w danym czasie określonej w wekslu sumy pieniężnej na rzecz innej osoby (remitenta, wekslobiorcy). Weksel własny służy zabezpieczeniu określonej wierzytelności i często jest wystawiany in blanco, czyli niecałkowicie wypełnione. Wówczas do takiego weksla dołącza się deklarację wekslową, która reguluje okoliczności, w których weksel może być wypełniony. Należy jednak pamiętać, że w momencie, kiedy weksel jest wypełniony to jest zobowiązaniem bezwarunkowym. Oznacza to, że akceptant weksla jest zobowiązany do zapłaty sumy wekslowej niezależnie od zaistnienia jakichś dodatkowych warunków czy przesłanek.

Niewątpliwym jest również, że przedstawiony do realizacji weksel powinien zawierać wszystkie cechy ważności i nie może nasuwać żadnych wątpliwości co do swej prawdziwości i treści. Dlatego też wypełnienie weksla musi czynić zadość wymogom formalnym prawa wekslowego oraz merytorycznie odzwierciedlać należność wynikającą ze stosunku podstawowego. Elementy, które powinien zawierać weksel własny wymienione zostały w art. 101 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. – prawo wekslowe (Dz. U. nr 37 poz. 282). Zgodnie z tym przepisem weksel własny musi przede wszystkim zawierać: 1) nazwę „weksel"; 2) bezwarunkowe przyrzeczenie zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej; 3) oznaczenie terminu płatności; 4) oznaczenie miejsca płatności; 5) nazwisko osoby na której rzecz nabyć dokonana zapłata; 6) oznaczenie daty miejsca wystawienia weksla; 7) podpis wystawcy weksla. Wystawca weksla własnego zobowiązuje się sam do zapłaty, a więc występuje w charakterze dłużnika głównego. Zobowiązanie z weksla własnego podlega z pewnymi odmiennościami, takim samym regułom jak z weksla trasowanego i z mocy art. 103 prawa wekslowego stosuje się do weksla własnego przepisy o wekslu trasowanym.

Co do zasady zobowiązanie wekslowe ma charakter abstrakcyjny, czyli jest niezależne od stosunku prawnego, który był przyczyną jego zaciągnięcia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 20 sierpnia 2008 r., sygn. I ACa 521/08, wyrok Sądu Najwyższego z 14 listopada 2006 r., sygn. II CSK 205/2006, publ. OSNC 2007, nr 9, poz. 139; wyrok Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2008 r., sygn. IV CSK 65/2008, postanowienie Sądu Najwyższego z 13 lutego 2009 roku, sygn. II CSK 452/2008). Treść zobowiązania wekslowego ustala się zatem na podstawie tekstu weksla. Nie oznacza to, że należy uwzględnić dosłowne brzmienie dokumentu. Decydujący bowiem jest sens wyrażonego oświadczenia woli ustalony w drodze wykładni obiektywnej na podstawie tekstu weksla (por. uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 29 czerwca 1995 r., publ. OSNC 1995/12/168, Lex nr 9220).

W wypadku wystawienia weksla własnego, który ma zabezpieczać wierzytelność remitenta wobec dłużnika np. z udzielonego kredytu lub pożyczki (tzw. weksel gwarancyjny), w praktyce spotykamy się z wręczeniem przez dłużnika wierzycielowi dokumentu, który nosi nazwę weksla, lecz nie zawiera przyrzeczenia bezwarunkowego zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej. Zazwyczaj w takich sytuacjach mamy do czynienia z wekslem niezupełnym, czyli z wekslem in blanco, chociaż wekslem gwarancyjnym może być także weksel zupełny, to jest taki w którym została zamieszczona konkretna kwota. Na podstawie art. 102 prawa wekslowego niezupełny weksel (in blanco) nie nadaje się do realizacji, co będzie możliwie dopiero po jego późniejszym uzupełnieniu. Dla osiągnięcie funkcji zabezpieczającej weksla, która uwzględniałaby interesy zarówno wierzyciela wekslowego, jak i dłużnika wekslowego, koniecznym jest, aby uzupełnienia danego weksla in blanco dokonywał wierzyciel wekslowy, a z drugiej strony przesłanki i granice tej czynności powinny być określone, co realizowane jest poprzez dodatkową umowę zwaną porozumieniem wekslowym, z reguły zawartym w tak zwanej deklaracji wekslowej. Deklaracja wekslowa (porozumienie) jest bowiem umową (dwustronną czynnością prawną) zawartą między wystawcą weksla a remitentem, której towarzyszy wręczenie weksla. Na jej podstawie dochodzi do powstania zobowiązania z weksla, a skutkiem zawarcia porozumienia i wydania weksla

jest stworzenie po stronie wierzyciela uprawnienia do wypełnienia weksla zgodnie z warunkami określonymi w porozumieniu, zaś po stronie wystawcy powstał obowiązek zapłaty sumy wekslowej na podstawie uzupełnionego dokumentu weksla. Zobowiązanie to i odpowiadająca mu wierzytelność powstają więc dopiero po uzupełnieniu weksla in blanco, zgodnie z zawartym porozumieniem (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 1995 roku, sygn. III CZP 66/95). Należy również podkreślić, że porozumienie to, będące umową, musi mieć chociażby minimalną treść, a więc musi obejmować nie tylko upoważnienie do wypełnienia weksla, ale i wskazanie co do sposobu jego wypełnienia. Nie można bowiem akceptować sytuacji, w której jeden z najistotniejszych elementów zobowiązania, jakim jest suma wekslowa, w żaden sposób nie zostałaby określona, czyli pozostawiona byłaby zupełnej swobodzie czy też dowolności wierzyciela. Takie porozumienie należałoby traktować jako naruszające art. 353^1 k.c., skutkujące nieważnością porozumienia (art. 58 § 1 k.c.). To zaś oznaczałoby brak porozumienia i w konsekwencji nie powstałoby zobowiązanie wekslowe o treści wyrażonej w wekslu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2004 roku, sygn. IV CK 712/03). Dlatego też dowodem zawarcia porozumienia wekslowego jest zazwyczaj tzw. deklaracja wekslowa, która nie jest jednak warunkiem ważności weksla in blanco i nie należy utożsamiać jej z porozumieniem wekslowym. Jednak jest ona dokumentem stwierdzającym zawarcie takiego porozumienia i nie musi w całości oddawać jego treści. Deklaracja może mieć formę umowy, ale w praktyce wekslowej ma zwykle charakter jednostronny, a często poza dłużnikiem wekslowym podpisują ją i dłużnicy wekslowi. Sporządzenie deklaracji wekslowej i dołączenie jej do weksla in blanco ułatwia sytuację dowodową w przypadku zarzutu nieprawidłowego wypełnienia weksla, ale także ułatwia realizację uprawnień z weksla. Z istoty weksla in blanco wynika bowiem, że weksel taki musi być wypełniony zgodnie z porozumieniem wekslowym. Ponadto do oceny zakresu uprawnień wierzyciela wekslowego z oddanego mu blankietu wekslowego w całości niewypełnionego nie jest miarodajna okoliczność, jak sobie wystawca weksla swe zobowiązanie przedstawia, lecz wola stron, wyrażona przy oddawaniu weksla, co do jego wypełnienia.

Istotnym jest również, że zgodnie z przyjętą linia orzecznictwa i doktryną porozumienie podlega regułom interpretacyjnym oświadczeń woli zgodnie z treścią art. 65 k.c. Oznacza to, że w zakresie elementów nieobjętych porozumieniem, uzupełniając weksel in blanco jego posiadacz dokonuje tego na zasadzie swobodnego uznania. Jednakże przyznanie mu tej swobody nie oznacza całkowitej dowolności. Ograniczenia w tej kwestii są formułowane przez przepisy prawa wekslowego, zasady współżycia społecznego oraz dobre obyczaje (art. 56 k.c.). Wprawdzie z treści art. 10 prawa wekslowego nie wynika jak należy traktować porozumienie, ani też w jakiej formie powinno ono zostać zawarte, a zatem może ono przybrać dowolną formę – zarówno pisemną, jak i ustną. Ważne jest jednak, aby był to wyraźny przejaw woli, zrozumiały w sposób dostateczny oraz niebudzący wątpliwości co do skutków prawnych. Deklaracja wekslowa jest bowiem formą porozumienia wekslowego i jego wypełnienie niezgodnie z porozumieniem rodzi skutki prawne, powodujące nawet nieważność zobowiązania wekslowego.

Zatem w sytuacji istnienia podstaw do uzupełnienia weksla i uczynienia tego przez osobę uprawnioną, jednakże w sposób niezgodny z porozumieniem w orzecznictwie prezentowane były odmienne poglądy co do skutków prawnych. Zgodnie ze stanowiskiem bardziej rygorystycznym, w sytuacji wypełnienia weksla in blanco przez jego posiadacza w sposób niezgodny z porozumieniem – na niekorzyść dłużnika – takie zobowiązanie wekslowe w ogóle nie powstaje. Drugi, mniej rygorystyczny pogląd, stanowi, iż w wyniku uzupełnienia weksla in blanco niezgodnie z porozumieniem, dłużnik wekslowy odpowiada za zobowiązanie jedynie w granicach określonych w porozumieniu. Za tym stanowiskiem przemawia cel, dla jakiego weksel in blanco został wystawiony. Spełniać ma on wszakże funkcję zabezpieczającą, a zatem należy utrzymać zobowiązanie wekslowe w granicach zawartego wcześniej porozumienia, gdyż odmienne założenie ograniczyłoby znaczenie praktyczne tego instrumentu.

Przenosząc zatem powyższe rozważania na grunt sprawy niniejszej, biorąc również pod uwagę treść art. 6 kc i 232 kpc, Sąd uznał, że powód jako pierwszy wierzyciel i odbiorca weksla - wobec wątpliwości - które powstały w toku procesu i które w konsekwencji doprowadziły do stwierdzenia, że brak było podstaw do rozpoznania sprawy w postępowaniu nakazowym, powinien wykazać prawdziwość twierdzeń pozwu o okolicznościach faktycznych sprawy. Zwłaszcza w zakresie wysokości dochodzonego roszczenia, albowiem co do tej części, Sąd w niniejszym składzie, miał zasadnicze wątpliwości co do skutecznego powstania całego zobowiązania wekslowego. Wprawdzie powód przedstawił deklarację wekslową, nie załączył jednak do akt umowy pożyczki z dnia 18 lipca 2018 roku, do której

postanowień odwoływała się ta deklaracja. W konsekwencji Sąd został pozbawiony możliwości oceny czy weksel ten został wypełniony prawidłowo, tym bardziej, że zarówno z uzasadnienia pozwu, jak i przedłożonego materiału dowodowego nie wynikała faktyczna kwota jak została udostępniona pozwanej do dyspozycji. Natomiast z treści deklaracji wekslowej wynikało, że całkowita kwota do zapłaty wynosiła 9.060,00 złotych, bez żądnych dodatkowych informacji, co dokładnie składa się na tę kwotę. Zatem Sąd nie miał możliwości zweryfikowania czy kwota wskazana w deklaracji i w wekslu nie obejmuje innych dodatkowych opłat i kosztów związanych z udzieleniem pożyczki, tym bardziej, że kwoty te nie są tożsame. W szczególności Sąd nie miał możliwości zweryfikowania czy postanowienia zawarte w umowie, a dotyczące elementów składających się na całkowitą kwotę do zapłaty, są dozwolone w świetle przepisów prawa i nie zmierzają do ich obejścia.

W ocenie Sądu, dochodzenie natomiast należności z weksla wyłącznie w oparciu o weksel, bez przedłożenia umowy źródłowej w sporze z konsumentem stanowi nadużycie prawa podmiotowego i z tego tytułu nie może korzystać z ochrony, zgodnie z art. 5 k.c. Opieranie roszczenia powoda jak w niniejszej sprawie wyłącznie na wypełnionym wekslu byłoby sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa i zasadami współżycia społecznego. Dlatego też, zdaniem Sądu, powód powinien dołączyć do akt przede wszystkim umowę, na którą powołuje się zarówno w pozwie, piśmie zawierającym wypowiedzenie umowy, jak i w deklaracji wekslowej. Dopiero bowiem łączna analiza deklaracji wekslowej i umowy pozwoliłaby Sądowi na ustalenie, czy weksel został wypełniony prawidłowo.

Powód nie wykazał również aby doręczył pozwanej wypowiedzenie umowy pożyczki i że przed wypełnieniem weksla, zgodnie z deklaracją wekslową, wezwał dłużnika do zapłaty długu.

Wobec powyższego zasadnym było oddalić roszczenie w całości.